

Q&A bij lancering nieuwe schaderegeling kleine gasvelden

Waarom winnen we nog gas uit kleine velden?

Mijnbouwbedrijven winnen aardgas uit meer dan tweehonderd kleine gasvelden op land en op zee. Deze kleine velden leveren bijna de helft van het aardgas dat Nederland verbruikt. Zo wordt ongeveer 87% van de huishoudens nog met aardgas verwarmd. Er is nog niet genoeg duurzame energie, zoals zonne- en windenergie en groene waterstof, beschikbaar om aardgas te vervangen. Daarom heeft Nederland de komende jaren nog aardgas nodig. Geïmporteerd gas veroorzaakt meer uitstoot van broeikasgassen. Daarom wil het Kabinet gas in eigen land blijven winnen, zolang dit veilig kan.

Waarom geen omkering bewijslast?

In Nederland geldt de regel dat diegene die stelt schade te hebben die door iemand anders is veroorzaakt, dat ook moet bewijzen. Alleen in uitzonderlijke gevallen kan van deze regel worden afgeweken. In Groningen is dat gebeurd. Daar zijn meer dan 26.000 schademeldingen gedaan in een korte periode waarbij duidelijk was dat deze in het overgrote deel van de gevallen maar één oorzaak kenden, namelijk de aardbevingen als gevolg van de gaswinning. Bij kleine velden zijn aardbevingen waarbij schade optreedt een uitzondering. Ten opzichte van Groningen zal een groter aandeel van de gevallen in een gebied niet door gaswinning zijn veroorzaakt. Er is onvoldoende reden om van de basisregel af te wijken. Wel wordt gezorgd dat de burger niet zelf de oorzaak van de schade hoeft aan te tonen. De Commissie Mijnbouwschade neemt dit op zich: de burger wordt op die manier ontzorgd.

Wat als ik nu een schade heb?

Op dit moment geldt dat u, indien u vermoedt schade te hebben die veroorzaakt is door een mijnbouwactiviteit, terecht kunt bij het landelijk loket mijnbouwschade. De medewerkers van dit loket kunnen u dan verder helpen bij het uitzoeken waar u uw claim moet neerleggen. Indien u reeds met de mijnbouwonderneming heeft gesproken en deze wijst uw claim af, dan kunt u zich nog wenden tot de Technische commissie bodembeweging. Zij kunnen zich nogmaals over uw claim buigen.

Wie kan schade claimen?

De Commissie mijnbouwschade wordt ingesteld om burgers te ontzorgen en op die manier de ongelijkheid tussen mijnbouwonderneming en burger te verkleinen. Een eigenaar van een woning waar fysieke schade aan is als gevolg van de mijnbouwactiviteit kan zich tot de Commissie wenden. Ook materiële schade die het directe gevolg van is van die fysieke schade of het herstel daarvan valt hieronder. Wanneer een huurder, pachter of ander soort gebruiker van een gebouw schade lijdt, bijvoorbeeld omdat een huurder thuis moet blijven voor een inspectie of herstelwerkzaamheden, kan hij dit via de eigenaar van het gebouw verhalen.

Naast burgers kunnen ook kleine ondernemers hun schade bij de commissie melden, Het gaat dan om ondernemingen die onder het begrip micro-onderneming vallen, kunnen hun schade melden bij de Commissie. Micro-ondernemingen zijn ondernemingen waar minder dan 10 personen werken en waarvan de jaaromzet of het jaarlijkse balanstotaal 2 miljoen euro niet overschrijdt. Bij grote bedrijven is veel minder sprake van ongelijkheid. Grote bedrijven die schade hebben, zullen dit via de normale civiele weg met de mijnbouwonderneming moeten oplossen.

Om welke schade gaat het?

Mijnbouwactiviteiten kunnen soms bodemtrillingen veroorzaken. Deze bevingen kunnen leiden tot schade aan gebouwen. Schade die na een aardbeving optreedt kan tot maximaal 12 maanden na de beving gemeld worden. Dat is gedaan omdat het na verloop van tijd steeds lastiger wordt om nog aan te tonen dat de schade is ontstaan door de bevingen als gevolg van gaswinning.

Alhoewel bodemtrilling de belangrijkste oorzaak is van de mijnbouwschade kan in enkele gevallen ook schade ontstaan door bodemdaling of -stijging die veroorzaakt is door mijnbouwactiviteiten. Ook als u vermoedt schade te hebben opgelopen door deze daling (of stijging) kunt u zich wenden tot de Commissie Mijnbouwschade. De Commissie Mijnbouwschade zal zich buigen over fysieke schade aan gebouwen en de materiële schade die een direct gevolg is (zoals een thuisblijfvergoeding of schoonmaakkosten).

Wie betaalt de kosten voor de commissie en het schadeloket?

De kosten voor de Commissie worden door de overheid betaald. Ook de opstartkosten voor de uitvoeringsorganisatie worden door de overheid betaald. De overige kosten voor de uitvoeringsorganisatie zullen verdeeld worden over de mijnbouwmaatschappijen.

Hoe dicht bij een gaswinning moet ik wonen om in aanmerking te komen voor schadevergoeding?

Dit is per gaswinning verschillend. Zo is de grootte van het gasveld bijvoorbeeld bepalend voor de omvang van de bodemdalingskom. Deze wordt berekend in een winningsplan.

Indien een aardbeving plaatsvindt bepaalt de Commissie het beoordelingsgebied waarbinnen mogelijk schade kan zijn opgetreden als gevolg van deze aardbeving. Het beoordelingsgebied is onder andere afhankelijk van de sterkte en diepte van de aardbeving. De Commissie baseert zich bij het bepalen van het beoordelingsgebied onder meer op de contourlijnen van de grondsnelheden, zoals die door het KNMI gemeten zijn.

Wanneer komt er een regeling voor de andere mijnbouwactiviteiten? En wordt deze regeling anders?

De voorliggende afspraken voor kleine velden zullen de basis zijn voor de gesprekken met de andere mijnbouwmaatschappijen die zich bijvoorbeeld bezighouden met geothermie en zoutwinning. Uitgangspunt is dat de regelingen hetzelfde zijn voor alle mijnbouwactiviteiten, het ontzorgen van de burger staat hierbij centraal. De afspraken met de andere mijnbouwsectoren zullen zo spoedig mogelijk gemaakt worden. Ook hier moet helderheid over zijn medio 2020.

Hoe wordt omgegaan met schadegevallen waar de oorzaak niet duidelijk of eenduidig is?

Straks zal de Commissie Mijnbouwschade nadat een schade is gemeld beoordelen of het nodig is dat een deskundige wordt ingeschakeld. De Commissie zal vervolgens deze deskundige vragen een oordeel te geven over de vermoedelijke oorzaak of oorzaken van de schade. Indien de deskundige daar geen oordeel over kan geven, dient hij aan te geven waarom niet. De Commissie kan dan besluiten of zij een andere deskundige inschakelt, of zelf een beoordeling doet. Hoe dan ook zal de Commissie uiteindelijk een advies geven in hoeverre de schade is toe te kennen aan mijnbouw en het bedrag dat daar aan vast zit.